

Ondersteuningsplan

SAMENWERKINGSVERBAND VO GELDERSE VALLEI

Looptijd:

1 augustus 2017 tot en met 31 juli 2021

Ede

Inhoud

Voorwoord	4
Hoofdstuk 1 Organisatie	5
1.1 Algemene gegevens	5
1.2. Bestuurlijke organisatie.....	5
1.3 Overlegstructuur	6
Hoofdstuk 2 De leerling centraal	7
2.1 Onze visie.....	7
2.2 Ondersteuningsprofiel.....	7
2.3 Onze doelstellingen en ambities	8
Hoofdstuk 3 Iedereen passend onderwijs	10
3.1 Fundament – iedere leerling op de passende plek	10
3.2 Basisondersteuning	10
3.3 Basisondersteuning-plus	11
3.4 Bovenschoolse ondersteuning	11
3.4.1 Overstaparrangementen	11
3.4.2 Tijdelijke plaatsing buiten huidige school	12
3.4.3 Onderwijszorgarrangementen	12
3.4.4 Voortgezet speciaal onderwijs	12
Hoofdstuk 4 Dekkend ondersteuningsaanbod	13
4.1 Thuiszitters	13
4.2 Stand van zaken.....	13
4.3 Ambitie om ons dekkende aanbod te vergroten	14
4.4 Samenwerking met partners.....	14
Hoofdstuk 5 Onze partners	15
5.1 Informatievoorziening.....	15
5.2 Overgang van primair naar voortgezet onderwijs	15
5.3 Schoolondersteuningsprofiel	15
5.4 Zorgoverleg in de school	15
5.5 Ontwikkelingsperspectief.....	16
5.6 Zorgoverleg bovenschools.....	16
5.7 Ondersteuningsplanraad	17

5.8 Onderwijsconsulenten	17
5.9 Persoonsgegevens.....	17
Hoofdstuk 6 Communicatie	18
6.1 Hoe informeren we?	18
6.2 Bezwaar en beroep.....	18
Hoofdstuk 7 Kwaliteit (nog) beter in beeld.....	20
7.1 Toezichtkader Onderwijsinspectie	20
7.2 Kwaliteitsbeleid	20
Hoofdstuk 8 Financiën	22
8.1 Uitgangspunten	22
8.2 Inkomsten.....	24
8.3 Uitgaven	24
8.4 Risicobeheersing.....	24
Bijlagen	26

Voorwoord

Alle leerlingen in de regio Ede, Wageningen en Rhenen een passende onderwijsplek bieden. Dicht bij huis. Ieder op zijn of haar eigen niveau. Dat is het doel van het Samenwerkingsverband VO Gelderse Vallei (hierna te noemen SWV), een samenwerking tussen de scholen voor voortgezet onderwijs (vo) en voortgezet speciaal onderwijs (vso). Hoe we dat doen, leest u in dit ondersteuningsplan. U ziet ons onderwijsaanbod en hoe we samenwerken met partners zoals ouders, instellingen voor jeugdhulp en gemeenten. Ook maken we de balans op. Hoe ziet ons onderwijsondersteuningsaanbod er nu uit? Is het dekkend? Bovendien kijken we vooruit: hoe kunnen we ons aanbod nog verder ontwikkelen om ons doel te halen?

Samen staan we sterk

Een passende onderwijsplek voor elke leerling vind je niet in je eentje. Daar is samenwerking met verschillende partijen voor nodig. Dat begint al bij de basis: het schrijven van dit ondersteuningsplan. We hebben onze ketenpartners hierbij betrokken, zodat het een document is waar we samen achter staan.

Leerlingen, ouders¹ en personeel van de scholen zijn onze eerste belangrijke partners. Zij hebben met ons meegedacht via de zogenoemde Ondersteuningsplanraad. Hiermee sluiten we aan bij de Wet passend onderwijs. Daarin staat dat deze raad moet instemmen met het ondersteuningsplan. Behalve met leerlingen, ouders en medewerkers stemmen we ook regelmatig af met de drie gemeenten in het SWV. Gemeenten zijn belangrijk, omdat zij vanaf januari 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg. En we willen natuurlijk dat zorg en onderwijs optimaal op elkaar zijn afgestemd. We hebben om de tafel gezeten op bestuurlijk en uitvoerend niveau. Zo voeren we het zogenoemde op overeenstemming gericht overleg (OOGO) tussen gemeenten en het SWV. Dit overleg is ook een verplicht onderdeel uit de Wet passend onderwijs.

Ons onderwijs staat niet op zichzelf, maar hangt samen met het basisonderwijs, het vso cluster 1 en 2 en het middelbaar beroepsonderwijs. Ook met deze partners hebben we regelmatig overlegd.

Aansluiten bij veranderingen

Dit is de tweede versie van het ondersteuningsplan. Het eerste plan is geëvalueerd en bijgesteld in deze nieuwe versie. Dit ondersteuningsplan hebben we opgesteld voor de periode van vier jaar: van 1 augustus 2017 tot en met 31 juli 2021. Wel zullen we het regelmatig blijven evalueren, om goed aan te sluiten bij veranderingen van en de actualiteit in het onderwijs. Deze aanpassingen zullen we opnemen in de volgende versie van het ondersteuningsplan.

- Het op overeenstemming gericht overleg tussen het SWV en de gemeenten heeft plaatsgevonden op 29 maart 2017.
- Op 28 maart 2017 heeft de ondersteuningsplanraad van het SWV ingestemd met het ondersteuningsplan.
- Het bestuur van het SWV heeft het plan op 14 april 2017 definitief vastgesteld.
- Voor 1 mei 2017 hebben we het vastgestelde plan aangeboden aan de onderwijsinspectie.

¹ Overall waarin dit ondersteuningsplan 'ouders' wordt geschreven bedoelen we 'ouders – verzorgers'. In verband met de leesbaarheid kiezen we voor het gebruik van het woord 'ouders'.

Hoofdstuk 1 Organisatie

In dit hoofdstuk schetsen we de organisatie en de werkwijze van het SWV. U leest over het deelnemende bevoegd gezag en de overlegstructuren die we hebben ingericht. Het SWV is een netwerkstructuur die zich steeds verder ontwikkelt. Daarom leggen we de nadruk op onderlinge verbondenheid, samenwerking en afstemming. Dit betekent ook dat we voorstander zijn van korte lijnen en directe contacten. De basis van onze samenwerking en communicatie is stevig en ontwikkelt zich steeds verder.

1.1 Algemene gegevens

Het SWV VO Gelderse Vallei is een stichting die statutair is opgericht op 5 maart 2013. Het bestuur bestaat uit de bestuurders van de aangesloten scholengemeenschappen. Het SWV bestrijkt drie gemeenten: Ede, Wageningen en Rhenen. De aangesloten onderwijsinstellingen c.q. schoolbesturen zijn gevestigd in deze regio.

Tabel 1: Deelnemende besturen, scholen en bestuursleden van SWV VO Gelderse Vallei

Naam Bestuur SWV VO Gelderse Vallei, 25.10	Brin-nr school	Naam bestuurslid SWV
Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Ede	19KZ00	Mevrouw A. Marissink, voorzitter, werkgeverscommissie
Stichting ter bevordering van Basisonderwijs, Speciaal-basisonderwijs, (voortgezet) Speciaal en Voortgezet Onderwijs aan leerlingen met een beperking (verkort genaamd: De Onderwijsspecialisten)	23GK05, 16QF00	De heer W. Ludeke, vicevoorzitter, werkgeverscommissie
Stichting Christelijke Scholengemeenschap Het Streek	25GE00, 25GE02, 26HV00	De heer J. van der Molen, lid
Stichting voor Openbaar Voortgezet Onderwijs van Wageningen en Omstreken	16YV00, 16YV01, 16YV02	Mevrouw S. Efdé, lid en lid auditcommissie
Stichting Marnix College	02UP00 02UP01	De heer L. Spelt, lid en lid auditcommissie
Stichting Aeres Groep	25GV05	Mevrouw T. Kruijer, lid
Rembrandt College	19IP01	De heer B. de Grunt, lid

1.2 Bestuurlijke organisatie

Het bestuur van het SWV werkt vanuit een toezichhoudend bestuursconcept. Dit betekent dat het fungeert als intern toezichthouder. Het bestuur moet het ondersteuningsplan, de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag vaststellen. Daarnaast heeft een aantal bestuursleden specifieke taken binnen het bestuur, bijvoorbeeld in de auditcommissie of de werkgeverscommissie.

De dagelijkse leiding en de voorbereiding en uitvoering van het beleid heeft het bestuur neergelegd bij de directeur: mevrouw M.A.C.H. Krüse – van Helmond. Zij legt verantwoording af aan het bestuur. Hierover hebben we afspraken gemaakt in het managementstatuut. Tevens betreft zij het directeurencollectief bij de beleidsontwikkeling. Dit collectief bestaat uit (locatie)directeuren. Iedere

school is daarin vertegenwoordigd door één directeur. Zij hebben een collectieve verantwoordelijkheid in de beleidsvoorbereiding en -uitvoering van het SWV en een adviserende rol richting het bestuur. Daarnaast zijn de afzonderlijke leden van het directeurencollectief verantwoordelijk voor het communiceren van beleidsontwikkelingen naar hun eigen school. De directeur van het SWV wordt ondersteund door twee medewerkers. Verder zijn er op detacheringbasis enkele medewerkers in dienst.

1.3 Overlegstructuur

Een netwerkstructuur zoals ons SWV kan alleen maar functioneren wanneer de overleggen goed geregeld zijn. Wij kennen vijf soorten overleg. Hieronder noemen we eerst de soort en vervolgens de overleggen die daaronder vallen.

- *overleggen die aansluiten bij onze wettelijke taak:*
 - de bestuursvergadering;
 - de overleggen van de ondersteuningsplanraad;

- *overleg gericht op beleidsvoorbereiding, -advisering en -uitvoering:*
 - het directeurencollectief;

- *overleg dat de ondersteuningsstructuur van de scholen versterkt:*
 - netwerk van zorgcoördinatoren;
 - begeleiders passend onderwijs (bpo's);

- *overleggen gericht op de samenwerking met partners (onder andere met gemeente(n) en instellingen voor jeugdhulp):*
 - het op overeenstemming gerichte overleg (OOGO) met gemeente(n) en bestuur SWV;
 - de voorbereidende overleggen van ambtenaren en directeuren SWV;
 - werkgroepen en regiegroep n.a.v. OOGO;
 - stuurgroep voortijdig schoolverlaters (VSV);
 - directieoverleg samenwerkingsverbanden PO-VO-reformatorisch.

- *overleggen in verband met ondersteuningsbeslissingen leerlingen:*
 - overleg van de commissie toewijzing en plaatsing (CTP);
 - incidentele multidisciplinaire overleggen (MDO's) op casusniveau.

Hoofdstuk 2 De leerling centraal

In de Wet passend onderwijs wordt het doel van ons werk uitgebreid omschreven: “*Het SWV stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.*” Hierbij moeten we altijd voldoen aan onze zorgplicht, zorgen voor een dekkend onderwijsnetwerk en voor een duidelijk positie van ouders, leerlingen en docenten. In de komende hoofdstukken gaan we hier verder op in. Maar we beginnen bij het begin: onze visie, het ondersteuningsmodel en onze doelstelling en ambities.

2.1 Onze visie

Iedere leerling krijgt het onderwijs en de ondersteuning die hij nodig heeft

We willen dat iedere leerling het onderwijs en de ondersteuning krijgt die hij² nodig heeft, waar mogelijk dicht bij huis. We zien dit als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in de regio Ede, Wageningen en Rhenen. Dit lukt niet vanzelf. We moeten voor elke leerling weten wat hij nodig heeft en hoe we dat kunnen organiseren. En we moeten werken vanuit een duidelijke visie.

De schoolbesturen hebben de volgende visie op begeleiding en ondersteuning van leerlingen geformuleerd:

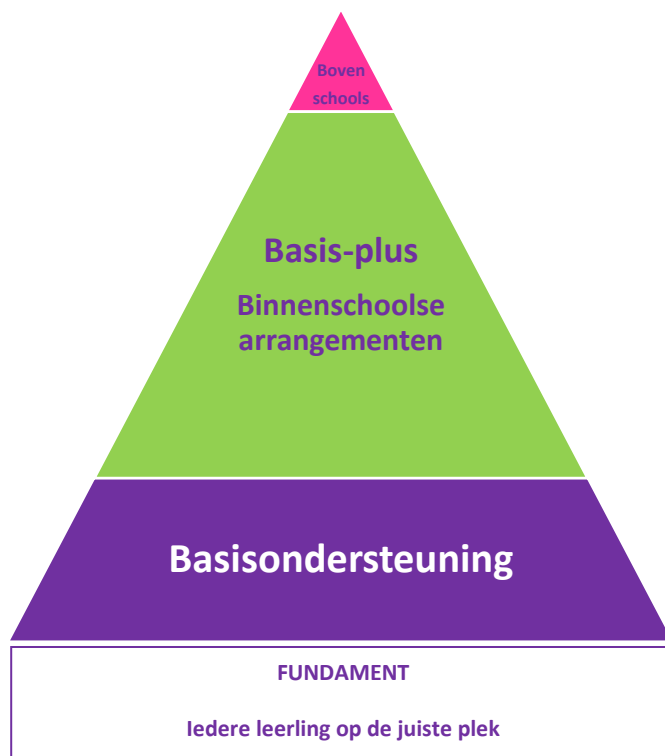
“Alle scholen van het SWV VO Gelderse Vallei gaan uit van de talenten en mogelijkheden van iedere leerling. We zoeken hierbij actief naar een passend aanbod voor onze leerlingen. In het SWV hebben de scholen gezamenlijk een antwoord op de onderwijs- en ondersteuningsvragen van leerlingen in onze regio. We kijken naar datgene wat een leerling nodig heeft, in overleg met de leerling, zijn of haar ouders en docenten. Ons onderwijs en onze ondersteuning zijn zodanig ingericht dat we samen iedere leerling toeleiden naar een maatschappelijk geaccepteerde kwalificatie die past bij zijn of haar capaciteiten.”³
Dus iedere leerling krijgt het onderwijs en de ondersteuning die hij nodig heeft.

2.2 Ondersteuningsprofiel

Op basis van de eerste ervaringen sinds de start van passend onderwijs hebben we het ondersteuningsmodel aangepast. Zo kunnen we nog beter tegemoetkomen aan de behoeften van leerlingen en ouders, maar ook aan de behoeften van de scholen binnen het SWV. De begeleiding en ondersteuning van leerlingen in het SWV geven we weer in onderstaand model:

² We spreken voor de leesbaarheid over de leerling en hij, maar bedoelen hier natuurlijk ook zij.

³ Bij het realiseren van de beschreven visie geldt de beschikbaarheid van voldoende financiële middelen als kritische factor.

Schematische weergave ondersteuningsmodel

In hoofdstuk 3 werken we de verschillende niveaus en bijbehorende onderwerpen verder uit.

2.3 Onze doelstellingen en ambities

Doelstellingen

Ons primaire doel – het creëren van een dekkend onderwijsaanbod – hebben we hiervoor uitgebreid uiteengezet. Dit doel hangt samen met een tweede doelstelling: we willen de ondersteuningsmogelijkheden binnen het regulier onderwijs van ons SWV vergroten. Dit heeft twee voordelen:

- We kunnen meer leerlingen (in het reguliere voortgezet onderwijs) bedienen.
- We voorkomen dat leerlingen langere tijd thuis zitten.

Ambities

Om de ondersteuningsmogelijkheden te vergroten, hebben we een aantal ambities geformuleerd:

1. *We willen het ondersteuningsaanbod in het reguliere voortgezet onderwijs versterken.*

Vergeleken met de landelijke cijfers (3,39 procent⁴) gaan bij ons relatief veel leerlingen naar het voortgezet speciaal onderwijs (4,14 procent). Op basis hiervan hebben we vanuit de overheid te maken met een zogenoemde negatieve verevening. Eenvoudig gezegd: bij ongewijzigd beleid is er op termijn minder geld beschikbaar om leerlingen te ondersteunen. Natuurlijk willen we wel alle leerlingen ondersteunen op de manier die zij nodig hebben. Daarom streven we er nadrukkelijk naar om de benodigde ondersteuning aan leerlingen binnen de daarvoor gestelde financiële kaders te realiseren.

Dit lukt alleen wanneer we de ondersteuningsmogelijkheden binnen de scholen van ons SWV vergroten. Speerpunt hierbij is de versterking van de basisondersteuning en de basis-plus op reguliere scholen. Wij zullen daarbij nadrukkelijk aandacht moeten hebben voor het belang van preventief werken.

2. *We willen het aantal thuiszitters en voortijdige schoolverlaters verminderen.*

Elke leerling die langere tijd geen onderwijs ontvangt, is er één te veel. Wij willen ook deze leerlingen een passende onderwijsplek bieden binnen ons SWV. We houden het aantal thuiszitters en voortijdige schoolverlaters actief in de gaten. En we ontwikkelen in samenwerking met gemeenten een passend onderwijs- en ondersteuningsaanbod.

3. *Meer leerlingen moeten dicht bij hun huis naar school kunnen.*

Ruim 8.400⁵ leerlingen in de leeftijd van het voortgezet (speciaal) onderwijs zijn ingeschreven bij een v(s)o-school binnen onze regio. Er gaan 169 leerlingen naar een vso-school binnen ons SWV en 174 leerlingen naar een vso-school erbuiten. Voor sommige leerlingen zal het praktischer zijn om buiten het SWV naar school te gaan, omdat dit simpelweg dichterbij hun huis is ('grensverkeer'). Maar er zijn ook leerlingen die buiten ons SWV naar school gaan, omdat ons aanbod niet toereikend is. Voor deze leerlingen willen we ons onderwijs- en ondersteuningsaanbod vergroten, thuisnabij.

In beleidstermen geformuleerd wil het SWV:

- het binnenschoolse ondersteuningsaanbod van de aangesloten scholen versterken, waarbij nadrukkelijk aandacht wordt besteed aan het belang van preventief werken om tijdig in te kunnen spelen op de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling;
- de expertise die aanwezig is in het voortgezet speciaal onderwijs gericht inzetten en maximaal benutten;
- de samenwerking tussen de scholen en hun ketenpartners versterken en een effectieve ondersteuningsstructuur inrichten;
- alle v(s)o-leerlingenstromen binnen de regio van ons SWV in kaart brengen en houden;
- resultaatgericht werken: de ondersteuning moet daar terechtkomen waar zij nodig is;
- het kwaliteitsbeleid van het SWV versterken: hoe weten we dat ondersteuning op de juiste plek terechtkomt?

⁴ Voorlopig percentage

⁵ Bron: *Kijkglas* 1, 14-12-2016

Hoofdstuk 3 Iedereen passend onderwijs

Onze visie is eenvoudig: iedere leerling krijgt het onderwijs en de ondersteuning die hij nodig heeft. Vanuit deze visie hebben we het ondersteuningsmodel ontwikkeld om te zorgen dat iedere leerling passend onderwijs ontvangt. In dit hoofdstuk zullen we de verschillende onderdelen van ons ondersteuningsmodel verder uitwerken. We doorlopen daarbij de route van de aanmelding tot en met de verschillende extra ondersteuningsmogelijkheden.

3.1 Fundament – iedere leerling op de passende plek

Ouders kiezen samen met hun kind een school die het onderwijsniveau biedt dat past bij het advies van de (basis)school, ook als hun kind extra ondersteuning nodig heeft. Ouders hebben hierin keuzevrijheid. De afleverende school draagt informatie over. Dan gaat het zowel om de cognitieve ontwikkeling als om de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de betreffende leerling. Deze is eventueel aangevuld met informatie van de ouders. Zeker bij leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben is een 'warme overdracht' waarbij alle informatie en eerder ingezette ondersteuning duidelijk is, van belang. Op grond van deze informatie kan de ontvangende school de afweging maken of zij de leerling inderdaad passend onderwijs kan bieden. De zorgplicht gaat in als blijkt dat de aangemelde leerling extra ondersteuning nodig heeft. De zorgplicht houdt in dat de school zelf de ondersteuning aan de leerling biedt óf de ouders ondersteunt bij het zoeken naar een school die een meer passende ondersteuning kan bieden. Zodra de leerling staat ingeschreven bij de nieuwe school – in geval van de tweede optie - stopt de zorgplicht voor de school waar de leerling in eerste instantie werd aangemeld.

3.2 Basisondersteuning

Sterke scholen zijn de basis. Alle leerlingen en hun ouders kunnen ervan op aan, dat elke school in ieder geval de basisondersteuning biedt. Om de doelstellingen van passend onderwijs te realiseren heeft het SWV een standaard voor de basisondersteuning ontwikkeld. De standaard bestaat uit zes referenties die beschrijven welk kwaliteitsniveau van passend onderwijs de schoolbesturen van v(s)o willen bereiken. De bestuurlijke vaststelling van de standaard betekent dat alle schoolbesturen zich inspannen om in hun schoolbeleid het afgesproken niveau te bereiken. De verantwoordelijkheid voor deze sterke basis ligt bij de scholen en hun besturen. De referenties zijn verder uitgewerkt in het document [Basisondersteuning – inhoud en kwaliteit](#).

- De school werkt opbrengstgericht.
- De school heeft haar ondersteuning handelingsgericht ingericht.
- De school heeft een goed pedagogisch klimaat en is fysiek en sociaal veilig.
- De school neemt leerlingen zorgvuldig aan en draagt leerlingen zorgvuldig over.
- De school werkt samen met ketenpartners aan een effectieve ondersteuningsstructuur.
- De school stelt periodiek de effectiviteit van de ondersteuning en begeleiding vast.

De zes referenties van de basisondersteuning

Vanaf januari 2016 is het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) onderdeel geworden van de basisondersteuning. We werken volgens het principe van populatiebekostiging. Daarin worden leerlingen die voldoen aan de lwoo-criteria niet meer geïndiceerd; de verdeling van de beschikbare lwoo-middelen vindt plaats middels een gewogen verdeelsleutel. De leerling ontvangt handelingsgerichte ondersteuning met betrekking tot leerachterstanden en eventuele sociaal emotionele problematiek, behorende binnen de basisondersteuning. Meer informatie over de ontwikkelingen met betrekking tot lwoo is te vinden in de [praktische handreiking](#).

3.3 Basisondersteuning-plus

Het kan zijn dat een leerling niet genoeg heeft aan de basisondersteuning. Zijn onderwijs- en/of ondersteuningsvraag gaat verder. De school kan deze leerling zelf extra ondersteuning bieden. Dat noemen we basisondersteuning-plus. Om die extra ondersteuning uit te voeren, ontvangt de betreffende school van het SWV-budget en inzet van begeleiders passend onderwijs (BPO'ers). Voorafgaand aan een schooljaar leveren de scholen bij het SWV een plan aan, waarin zij aangeven hoe ze hun budget willen gaan inzetten voor basisondersteuning-plus. Of een leerling deze extra ondersteuning krijgt en hoe die eruit gaat zien, is afhankelijk van zijn onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n) én de mogelijkheden van de school. Om de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling helder te krijgen, gaat de school onder meer in gesprek met de ouders. Is de extra ondersteuning toegewezen, dan kan de leerling gebruikmaken van de ondersteuningsmogelijkheden die de school tot haar beschikking heeft. Het kan ook zijn dat een andere school binnen het SWV een passender extra ondersteuningsaanbod heeft. Een aanbod waarmee dus meer tegemoet kan worden gekomen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling. In zo'n geval kan de school ook in overleg gaan met deze andere school. Om duidelijk aan te geven wat de extra mogelijkheden zijn, legt het schoolbestuur die ten minste één keer per vier jaar vast in het [schoolondersteuningsprofiel](#). Alle schoolondersteuningsprofielen bij elkaar geven het totale overzicht van de ondersteuningsmogelijkheden in het reguliere onderwijs binnen het SWV.

3.4 Bovenschoolse ondersteuning

Enkele leerlingen hebben een ondersteuningsvraag die zeer specifieke ondersteuning vraagt, hierbij kan het gaan om:

- overstaparrangementen;
- tijdelijke plaatsing buiten huidige school;
- onderwijszorgarrangementen (OZA's);
- plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs (vso).

Een leerling maakt in principe tijdelijk gebruik van een bovenschools arrangement. Dit betekent ook dat de school van herkomst verantwoordelijk blijft voor de leerling. De school van herkomst voert de regie over het bovenschoolse arrangement, zolang het geen plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs betreft waarvoor een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig is. Ook de plaatsing in het vso is in principe niet voor altijd, maar gericht op doorstroom of terugkeer naar het reguliere voortgezet onderwijs. Tegelijkertijd erkennen we dat er leerlingen zijn die hun schoolcarrière binnen het vso afronden, vanwege de zwaarte van hun ondersteuningsbehoefte.

Het SWV bekostigt veel van de bovenschools arrangementen uit zijn ondersteuningsbudget. Bij een tijdelijke plaatsing daarentegen geldt het principe: 'geld volgt de leerling'. Dit betekent dat de school van herkomst een groot deel van de basisbekostiging voor de leerling overdraagt aan de gastschool voor de periode dat de leerling daar een bovenschools arrangement volgt.

De toekenning van een bovenschools arrangement verloopt via de Commissie Toewijzing en Plaatsing (CTP) van het SWV. Deze commissie

- kijkt naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling;
- kijkt naar het ondersteuningsaanbod binnen het SWV;
- toetst of de aanvraag voldoet aan de criteria voor plaatsing in een bovenschools arrangement;
- kent een arrangement op maat toe.

3.4.1 Overstaparrangementen

Het kan zijn dat een leerling de overstap maakt van het voortgezet speciaal onderwijs (vso) of het speciaal onderwijs (so) naar het reguliere voortgezet onderwijs. Het SWV biedt bij deze overstap extra

ondersteuning door een zogenoemd overstaparrangement in te zetten. Daarmee begeleiden wij de betreffende leerling, zodat die de overstap goed kan maken.

3.4.2 Tijdelijke plaatsing buiten huidige school

In enkele situaties kan het nodig zijn dat een leerling tijdelijk onderwijs volgt buiten de huidige school. In eerste instantie benadert de huidige vo-school dan de andere reguliere vo-scholen met de vraag om de leerling met een plan een tijdelijke onderwijsplek te bieden. De huidige vo-school kan ook een vso-school benaderen, bijvoorbeeld wanneer de veiligheid in het geding is. Het gaat hierbij altijd om een tijdelijke plaatsing met als doel om weer terug te keren naar de school van herkomst.

3.4.3 Onderwijszorgarrangementen

Vanaf 1 augustus 2017 kan het SWV aan leerlingen een onderwijszorgarrangement (OZA) toekennen wanneer basisondersteuning-plus onvoldoende blijkt. Dit betekent dat de leerling – in combinatie met jeugdhulp – intensieve ondersteuning ontvangt binnen de vo-school of tijdelijk bij een collega v(s)-school. Ook langdurig thuiszitters hopen we middels onderwijszorgarrangementen weer naar school te krijgen. Het doel van een onderwijszorgarrangement is om een leerling weer in te laten stromen in het reguliere onderwijsproces. De Commissie Toewijzing en Plaatsing (CTP) van het SWV toetst een situatie inhoudelijk en bepaalt dan of een leerling voor een onderwijszorgarrangement in aanmerking komt. In het [beoordelingskader OZA](#) hebben we beschreven welke documenten en criteria we hierbij hanteren.

3.4.4 Voortgezet speciaal onderwijs

Binnen de regio van het SWV wonen op 1 oktober 2016 343⁶ leerlingen die (ergens in het land) een school voor voortgezet speciaal onderwijs (vso) bezoeken. Dit is 4,1 procent van het aantal vo-leerlingen binnen het SWV. Wij verwachten dat reguliere scholen leerlingen met een onderwijs- en ondersteuningsbehoefte steeds beter kunnen begeleiden. Vanuit die verwachting lijkt het ons mogelijk om meer leerlingen een passende plek in het reguliere onderwijs te kunnen bieden. Maar we beseffen ook dat er leerlingen zijn die (tijdelijk) het best op hun plek zijn in het voortgezet speciaal onderwijs. Hiervoor is een toelaatbaarheidsverklaring nodig.

De Commissie Toewijzing en Plaatsing (CTP) van het SWV maakt een zorgvuldige afweging, voordat zij zo'n toelaatbaarheidsverklaring afgeeft. In de afweging neemt de commissie de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de betreffende leerling mee én de mate van handelingsverlegenheid van de school/scholen binnen het SWV. In het [beoordelingskader TLV](#) hebben we beschreven welke documenten en criteria we hierbij hanteren.

⁶ Bron: *Kijkglas* 1, 14-12-2016

Hoofdstuk 4 Dekkend ondersteuningsaanbod

Onze belangrijkste doelstelling is het creëren van een dekkend ondersteuningsaanbod voor de leerlingen in de regio Ede, Wageningen en Rhenen. Om dit te kunnen bereiken hebben we de antwoorden nodig op twee vragen. Allereerst: hoe dekkend is ons huidige aanbod? We vergelijken hiervoor het ondersteuningsaanbod van de afzonderlijke scholen met elkaar en combineren dit om een totaaloverzicht te krijgen. Hiervoor hebben we de schoolondersteuningsprofielen gebruikt. De tweede vraag is: wat zijn de achtergronden van thuiszitters en voortijdig schoolverlaters (vsv'ers)? Kennelijk is ons huidige aanbod onvoldoende om te kunnen voorzien in hun ondersteuningsvraag. In dit hoofdstuk geven we antwoord op deze twee vragen. En natuurlijk beschrijven we hoe we voor leerlingen die nu buiten de boot vallen een dekkend aanbod willen realiseren.

4.1 Thuiszitters

Het verminderen van het aantal thuiszitters en voortijdig schoolverlaters is een belangrijke ambitie van het SWV. Wij houden deze aantallen actief in de gaten, zodat tijdig het beleid kan worden bijgesteld of aanvullende acties kunnen worden ingezet.

Wie zijn de thuiszitters? Het zijn leerplichtige jongeren tussen de 5 en 18 jaar. Het kunnen ook 16- of 17-jarige jongeren zijn die vallen onder de kwalificatieplicht. Zij zijn vier weken of langer niet of nauwelijks naar school gegaan. Hun verzuimpercentage ligt boven de 75 procent. Zij hebben geen vrijstelling ingevolge de leerplichtwet. Zonder geldige reden verzuimen zij. Ze zijn ziek, maar houden zich niet aan de bepalingen in het protocol schoolziekteverzuim, dat de mogelijkheid biedt om voor een deel van de tijd naar school te gaan. Een aantal van hen is ingeschreven bij een van de scholen binnen het SWV. Anderen wonen in een gemeente binnen onze regio, maar staan ingeschreven op een school daarbuiten.

Door nauw contact met de scholen en de leerplichtambtenaren kennen wij onze thuiszitters bij naam. We weten welke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften zij hebben. Die kennis nemen we mee in het bieden van een dekkend onderwijs- en ondersteuningsaanbod en het ontwikkelen van initiatieven om ons aanbod verder te vergroten.

4.2 Stand van zaken

Het thuiszittersoverzicht van ons SWV laat het volgende beeld zien:

Internaliserende problematiek

Een groep jongeren heeft een internaliserende problematiek. We spreken dan bijvoorbeeld over angst gerelateerde klachten.

Externaliserende problematiek

Anderen zitten thuis vanwege externaliserende problemen. Dan gaat het bijvoorbeeld om grensoverschrijdende en/of emotie regulerende problemen.

Beide soorten problematiek resulteren in niet (volledig) naar school gaan. Wij zijn in overleg met gemeenten en jeugdhulp om voor deze doelgroepen te komen tot een beter passend onderwijs- en ondersteuningsaanbod.

4.3 Ambitie om ons dekkende aanbod te vergroten

In hoofdstuk 1 hebben we onze algemene ambities besproken. Deze ambities maken we specifiek voor de groepen leerlingen die we hierboven hebben beschreven. Zodat ook zij een passende plek vinden. We doen dat via onderstaande twee routes.

We maken speciale arrangementen voor de leerlingen met een speciale ondersteuningsvraag. Hiervoor versterken we de samenwerking met partners (zoals scholen, primair onderwijs, gemeenten, jeugdhulp en collega-samenwerkingsverbanden). Door deze versterkte samenwerking kunnen we

- ook van hun expertise gebruikmaken;
- nieuwe initiatieven ontwikkelen;
- gezamenlijk komen tot een volledig passend aanbod.

Hierbij richten we ons op individueel maatwerk en op groepen leerlingen met vergelijkbare ondersteuningsbehoeften. We willen de overgang van het primair naar het voortgezet onderwijs vloeiender laten verlopen en het aanbod vergroten.

We willen tijdiger inspelen op de behoeften van een jongere door preventiever te werken. We willen een kwaliteitsimpuls geven aan de versterking van de preventieve inzet van scholen. We organiseren intervisiebijeenkomsten voor zorgcoördinatoren en begeleiders passend onderwijs. We zorgen voor een (nog) betere afstemming met gemeenten over de vraag hoe we de ondersteuning voor jongeren zo goed mogelijk kunnen inzetten. En we gaan aan de slag met collegiale visitaties om van en met elkaar te leren. Door in elkaar te investeren kunnen we ons dekkende aanbod verder vergroten.

4.4 Samenwerking met partners

Het SWV kan in zijn eentje nooit een dekkende ondersteuningsstructuur realiseren in onze regio. We doen dit samen met gemeenten, organisaties voor jeugdhulp en andere samenwerkingsverbanden.

De samenwerking met partners heeft op de volgende manier gestalte gekregen:

Met de gemeenten in onze regio voeren we het op overeenstemming gericht overleg (OOGO). Als resultaat van dit overleg worden werkgroepen op thema georganiseerd. Dit doen we volgens de modelprocedure die is ontwikkeld door de bestuursorganisaties en de Vereniging Nederlandse Gemeentes. Omdat het om jongeren gaat, combineren we hierbij het OOGO Passend Onderwijs en het OOGO Jeugdhulp (een verantwoordelijkheid van de gemeenten).

We hebben regionale uitgangspunten uitgewerkt met de samenwerkingsverbanden en de gemeenten binnen Food Valley. Er is een samenwerkingsagenda ontwikkeld. Hierin zijn opdrachten voor werkgroepen geformuleerd op de volgende thema's:

- de jeugdhulp;
- de leerplicht;
- de onderwijshuisvestiging;
- het leerlingenvervoer.

Los van het OOGO zijn we ook in overleg met gemeenten, jeugdhulp en collega-samenwerkingsverbanden. Daarmee willen verder invulling geven aan een combinatie van onderwijs en jeugdhulp. Ook langs die weg kunnen we een meer dekkend aanbod realiseren.

Hoofdstuk 5 Onze partners

We streven naar een sterke samenwerking tussen ouders, school en gemeenten. Zeker als het gaat om leerlingen met een extra ondersteuningsvraag. Wederzijds respect en een open en transparante houding zijn wat ons betreft de kernbegrippen. Dit betekent bijvoorbeeld dat we ouders zo goed mogelijk en op tijd informeren over en betrekken bij het onderwijs en de ondersteuning van hun kind. Maar ook dat we docenten ondersteunen door expertise met hen te delen. We doen dit in diverse gremia zoals het intern zorgoverleg (IZAT), het zorg- en adviesteam (ZAT), de ondersteuningsplanraad (OPR) van het SWV en de overleggen met onderwijsconsulenten. Op de volgende manieren kunnen ouders en docenten direct worden betrokken.

5.1 Informatievoorziening

Scholen zijn verantwoordelijk voor de contacten met ouders en verzorgers. Zij voeren met hen overleg over de onderwijsondersteuning die de school het beste kan inzetten. De samenwerking tussen school en ouders is erg belangrijk. Vooral als een leerling of zijn gezin extra hulp of ondersteuning nodig heeft. Het SWV stimuleert dat de school vanaf het begin de ouders betreft bij het onderwijs en de ondersteuning van de school. De school waar de leerling is ingeschreven, blijft het eerste aanspreekpunt voor de ouders wanneer zij vragen hebben. Willen zij graag dat ook het SWV meedenkt, dan zijn wij natuurlijk bereikbaar.

5.2 Overgang van primair naar voortgezet onderwijs

Ook de manier waarop leerlingen van het (speciaal) basisonderwijs en het speciaal onderwijs overstappen naar het voortgezet onderwijs is belangrijk. Daarom wordt die stap in de laatste jaren van het primair onderwijs goed voorbereid. De ouders zijn daarbij natuurlijk nauw betrokken. Het SWV sluit aan bij informatiebijeenkomsten voor primair onderwijs en bij leerlingbesprekingen in het speciaal onderwijs. Wij denken actief mee in het traject richting deze overstap. Ouders en leerling moeten op tijd hierbij worden betrokken. Ze moeten goed worden geïnformeerd en geadviseerd.

5.3 Schoolondersteuningsprofiel

Natuurlijk willen ouders graag weten wat de ondersteuningsmogelijkheden zijn van de school voor voortgezet onderwijs waar hun kind is aangemeld. Deze mogelijkheden staan in het schoolondersteuningsprofiel van de school. Dit profiel kunnen zij vinden op de website van de betreffende school en op die van het SWV. In dit schoolondersteuningsprofiel legt het schoolbestuur ten minste eenmaal per vier jaar vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Het profiel wordt opgesteld door zorgcoördinatoren, schoolleiding en bestuur. De medezeggenschapsraad heeft hierin een adviesrecht.

5.4 Zorgoverleg in de school

Docenten hebben regelmatig overleg over leerlingen. Zo is dat ingebouwd in de ondersteuningsstructuur van scholen. Deze overleggen zijn belangrijk. Docenten kunnen hun aanpak op elkaar afstemmen, kunnen problemen delen en kijken of aanvullende maatregelen nodig zijn om die problemen op te lossen. Soms heeft een aanpak op klasniveau te weinig effect. In dat geval wordt de leerling besproken in het interne zorgoverleg (IZAT) of in het zorg- en adviesteam (ZAT). In het ZAT zitten ook externe deskundigen. Voor een ZAT-bespreking vragen we toestemming van de ouders. Soms wil het ZAT nog verder advies vragen, of adviseert het team een intensief ondersteuningstraject

middels een onderwijszorgarrangement (OZA). Dan wordt de Commissie Toewijzing en Plaatsing (CTP) van het SWV ingeschakeld. Ook voor de bespreking van de leerling in deze commissie vragen we de toestemming van ouders.

5.5 Ontwikkelingsperspectief

Als een leerling in aanmerking komt voor extra ondersteuning vanuit het SWV werken we met een ontwikkelingsperspectief (OPP). In het OPP beschrijft de school de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling, het extra ondersteuningsaanbod en de doelen waaraan met deze extra inzet wordt gewerkt. Dit geeft handvatten om het onderwijs af te stemmen op de behoeften van de leerling. Het bevoegd gezag van een school voert eerst op overeenstemming gericht overleg met de ouders over het ontwikkelingsperspectief. Vervolgens wordt het perspectief vastgesteld. Ieder jaar evalueert de school het ontwikkelingsperspectief met de ouders en stelt zij dat zo nodig bij.

5.6 Zorgoverleg bovenschools

Het bevoegd gezag van de school waar de leerling is aangemeld of staat ingeschreven, vraagt een onderwijszorgarrangement (OZA) of toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan bij de Commissie Toewijzing en Plaatsing (CTP) van het SWV.

De deskundigen van deze commissie adviseren de directeur van het SWV over het al dan niet toekennen van een OZA of TLV. In onze CTP zitten de volgende leden:

- de voorzitter;
- de secretaris;
- een GZ-psycholoog;
- een kinder- en jeugdpsycholoog;
- een onafhankelijk praktijkdeskundige;
- een deskundige op afroep.

Wanneer dat nodig of gewenst is, nodigt de commissie de betreffende leerling en zijn ouders en/of school uit voor de bespreking.

De commissie werkt onafhankelijk van de betrokken scholen, onder verantwoordelijkheid van het bestuur van het SWV. Zij heeft doorzettingsmacht. Dit betekent dat wanneer de CTP inschat dat het reguliere onderwijs tegemoet kan komen aan de extra onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n) van een leerling, dat de commissie de macht heeft om die leerling op een reguliere school voor vo te plaatsen, ook als zo'n plaatsing tot dan toe (nog) niet is gelukt. De commissie heeft de intentie om zo min mogelijk van deze doorzettingsmacht gebruik te maken, door tijdig in gesprek te gaan met de betrokken school/scholen en te zoeken naar een gezamenlijke oplossing.

De leden van het CTP houden zich voornamelijk bezig met vergaderingen en bilaterale overleggen voorbereiden en daaraan deelnemen. De vergaderingen vinden plaats op casusniveau; de bilaterale overleggen betreffen spoeddossiers. De taken en verantwoordelijkheden van de CTP, de procedure die ze volgt en de afspraken over de communicatie met scholen, de ouders en de leerlingen staan allemaal beschreven in de [werkwijze van de CTP](#).

De toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het praktijkonderwijs kan het SWV alleen afgeven wanneer de leerling voldoet aan de landelijke criteria die gelden voor het praktijkonderwijs. De school bereidt de TLV-aanvraag volledig voor. Een tweetal deskundigen voorziet de aanvraag van een advies. Ondersteunen beide deskundigen de TLV-aanvraag voor het praktijkonderwijs, dan legt de praktijkschool een verzoek neer bij het SWV om een TLV-PrO af te geven. Het SWV zal, op basis van

het advies van de deskundigen, dit verzoek omzetten in een toelaatbaarheidsverklaring. Meer informatie over de ontwikkelingen met betrekking tot leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs is te vinden in de [praktische handreiking](#).

5.7 Ondersteuningsplanraad

Het SWV legt de ondersteuningsprofielen van alle scholen bij elkaar om te beoordelen of we een dekkend aanbod hebben, zodat alle leerlingen een passende plek kunnen krijgen. Hoe dit dekkende aanbod eruitziet, staat in het ondersteuningsplan. Voor de medezeggenschap over dit plan is er een ondersteuningsplanraad (OPR). Per schoolbestuur vaardigen de medezeggenschapsraden (MR's) twee personen af in de ondersteuningsplanraad: één lid namens het personeel en één namens de ouders/leerlingen. De afgevaardigde personen hoeven geen lid te zijn van de MR. Om het ondersteuningsplan vast te stellen, is instemming nodig van de ondersteuningsplanraad.

5.8 Onderwijsconsulenten

Sinds de inwerkingtreding van de Wet passend onderwijs op 1 augustus 2014 worden de onderwijsconsulenten ingezet bij problemen rond plaatsing, schorsing of verwijdering van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Ook proberen de onderwijsconsulenten oplossingen te vinden voor kinderen die langdurig thuiszitten zonder uitzicht op een onderwijsplaatsing. Onderwijsconsulenten worden gefinancierd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Aanmelding van een casus kan worden gedaan door ouder(s) of de leerling zelf (wanneer hij ouder is dan 16 jaar). Ook een medewerker van school, de leerplichtambtenaar of een vertegenwoordiger van een betrokken organisatie kan een zaak aanmelden. Maar alleen indien de ouders hiervan op de hoogte zijn gesteld en zij hebben toegestemd in het doorgeven van de persoonsgegevens van hun zoon of dochter. Het advies van een onderwijsconsulent is niet bindend.

5.9 Persoonsgegevens

Het SWV heeft persoonsgegevens van leerlingen nodig om onze taak goed te kunnen uitoefenen. Bijvoorbeeld om in te schatten welke ondersteuning een leerling nodig heeft. Voor het aanvragen van extra ondersteuning of een toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs maken we gebruik van KindKans. Dit is een webapplicatie die speciaal is ontwikkeld voor samenwerkingsverbanden. Kindkans faciliteert het verdelen van middelen en het toewijzen van arrangementen of toelaatbaarheidsverklaringen. We gaan natuurlijk zorgvuldig met deze gegevens om, zoals we hebben beschreven in het [privacyreglement](#).

Hoofdstuk 6 Communicatie

Het SWV is actief in een netwerk van scholen, instellingen en gemeenten. We voeren veel verschillende taken uit op meerdere terreinen en met verschillende doelgroepen. Natuurlijk is het belangrijk dat de communicatie met al deze groepen goed verloopt. Daarvoor hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Het SWV is een netwerkorganisatie. Dit betekent dat de partners van het verband veel contact hebben met elkaar.
- We streven naar korte, open en transparante communicatielijnen.
- We streven de werkprincipes van *good governance* na. Dit betekent dat we ons naar alle partners verantwoorden. Verticaal naar de overheid en horizontaal naar het bevoegde gezag van alle partners, naar scholen, ouders, leerlingen en instellingen voor zorg en jeugdhulpverlening.

6.1 Hoe informeren we?

Website

Op de [website](#) van het SWV vindt u alle basisinformatie over passend onderwijs binnen ons SWV. Ook kunt u daar specifieke documenten lezen zoals de schoolondersteuningsprofielen, de werkwijze van de Commissie Toewijzing en Plaatsing en het jaarverslag.

Beleidsdocumenten, rapportages en dergelijke

Het SWV ontwikkelt en verspreidt regelmatig beleidsdocumenten, rapportages en dergelijke. We stellen in ieder geval elke vier jaar een ondersteuningsplan vast. Zo voldoen we aan de wet. We kijken bij al deze documenten naar de gerichtheid op de doelgroep, de leesbaarheid en de toegankelijkheid.

Jaarverslag

Het SWV schrijft ieder jaar een jaarverslag. Daarin blikken we terug op de belangrijkste resultaten van dat jaar en beschrijven we alle activiteiten kwalitatief en kwantitatief. In het jaarverslag komen zaken aan bod als scholingsactiviteiten, deelname van leerlingen aan voorzieningen, de inzet van ondersteuningsmiddelen en de vastgestelde effecten. In het jaarverslag beschrijven we bovendien de leerlingstromen binnen het SWV, zoals in-, door- en uitstroom, de registratie van thuiszitters, de deelname aan arrangementen, de afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen, etc. Het jaarverslag kunt u vinden op de [website](#) van het SWV.

6.2 Bezwaar en beroep

Het gaat op onze scholen om leerlingen en hun ouders. Daarom vinden we het heel belangrijk om hen op tijd en op een zorgvuldige manier te betrekken bij onderwerpen als toelating, schorsing of verwijdering en bij de toekenning van ondersteuningsarrangementen.

Toch kan het gebeuren dat ouders en leerlingen het niet eens zijn met de school of het SWV. Natuurlijk willen we dit dan graag oplossen. Het liefst in een open gesprek binnen de eigen school of het SWV. Meestal kan dat ook gewoon. Als ouders het willen, kunnen we hierbij een bemiddelaar of onderwijsconsulent inzetten.

Komen we er samen niet uit? Dan kunnen ouders, maar ook schoolbesturen – afhankelijk van het soort geschil – contact opnemen met een van de onderstaande commissies voor bezwaar en beroep:

- *Geschillencommissie passend onderwijs*

Ouders kunnen bij de [Geschillencommissie passend onderwijs](#) (GPO) een geschil indienen tegen het schoolbestuur over:

- (de weigering van) toelating van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben;
- de verwijdering van leerlingen;
- de vaststelling en bijstelling van het ontwikkelingsperspectief voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

De geschillencommissie geeft in haar advies aan of het verzoek gegrond is of niet. Het bevoegd gezag mag alleen gemotiveerd afwijken van het advies van de commissie.

- *Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring*

Het SWV beslist op verzoek van het schoolbestuur of een leerling toelaatbaar is tot het voortgezet speciaal onderwijs. Tegen zo'n beslissing kunnen betrokken ouders, maar ook het schoolbestuur, bezwaar indienen. Elk SWV is vanaf 1 augustus 2014 dan ook wettelijk verplicht voor deze bezwaarschriftprocedure een (bezwaar)adviescommissie te hebben. De adviescommissie brengt advies uit aan het SWV. Dit neemt vervolgens een besluit inzake het bezwaar. Wij zijn aangesloten bij de [Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring](#) (LBT). Deze commissie bestaat uit een voorzitter, twee vicevoorzitters en leden. Zij beschikken over de specifieke kennis en deskundigheid die nodig zijn om bezwaren goed te kunnen beoordelen. Het kan zijn dat deze commissie in haar advies het SWV oproept om een bestreden toelaatbaarheidsbeslissing te heroverwegen. Voor zover die heroverweging daartoe aanleiding geeft, herroept het SWV het bestreden besluit en neemt het, voor zover nodig, in de plaats daarvan een nieuw besluit. Tegen de nieuwe beslissing van het SWV kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank, sector bestuursrecht.

- *Landelijke klachtencommissie Onderwijs*

Ouders, leerlingen en personeelsleden kunnen een probleem krijgen met de school of met het SWV. Wanneer het dan onverhoopt niet lukt om samen tot een oplossing te komen, kan de [Landelijke Klachtencommissie Onderwijs](#) (LKC) een advies uitbrengen. Klachten kunnen gaan over gedrag en omgang, maar ook over beslissingen. De LKC doet geen bindende uitspraak, maar geeft een advies. Daarin staat of de klacht gegrond is of niet. De commissie geeft in haar advies ook aanbevelingen aan het schoolbestuur of het SWV over eventueel te nemen maatregelen.

Hoofdstuk 7 Kwaliteit (nog) beter in beeld

De doelen van passend onderwijs hebben we stevig verankerd in onze visie, ons beleid en onze ambities. Vervolgens hebben we de activiteiten voor de komende periode, zoals beschreven in hoofdstuk 3 en 4, op hoofdlijnen gepland. We gaan voor een concrete benadering: resultaten boeken voor de schoolloopbaan van elke leerling. Daarvoor gaan we op schoolniveau en op bovenschools niveau aan de slag. Natuurlijk is het belangrijk dat we ook zicht krijgen op de daadwerkelijke effecten van de inspanningen van de scholen en van het SWV. Daarvoor gebruiken we een toegesneden systematiek voor monitoring en evaluatie waarbij wordt gewerkt volgens de pdca-cyclus: Plan, Do, Check, Act. Het SWV wil hierin nadrukkelijk een lerende organisatie zijn. In dit hoofdstuk vertellen we de kwaliteitseisen van de Inspectie van het Onderwijs naar het kwaliteitsbeleid van ons SWV.

7.1 Toezichtkader Onderwijsinspectie

Het toezichtkader van de Onderwijsinspectie is risicogericht. Jaarlijks voert zij risicoanalyse uit op basis van aanwezige gegevens. Als deze analyse geen aanwijzing geeft dat de kwaliteit achterblijft, vindt geen verder onderzoek plaats. Indien er wel aanwijzingen in die richting zijn, kan de Onderwijsinspectie in gesprek gaan met het bestuur van het SWV of een kwaliteitsonderzoek uitvoeren. De Inspectie bepaalt de risico's aan de hand van de volgende criteria: aantal thuiszitters; spreiding en doorstroom; totaalbeeld inspectieoordelen op scholen en instellingen, overige signalen en het ondersteuningsplan, de jaarverslagen en de verdeling van ondersteuningsmiddelen.

7.2 Kwaliteitsbeleid

De schoolondersteuningsprofielen geven samen met dit ondersteuningsplan een goede basis om passend onderwijs te kunnen implementeren.

Evalueren en delen

We hebben binnen het SWV bestuurlijke, financiële en inhoudelijke afspraken gemaakt. Structureel worden deze afspraken geëvalueerd. De beschikbare informatie wordt geanalyseerd. Als het nodig is, sturen we bij of passen we aan.

Evaluatie, kwaliteitszorg en verantwoording passen in de grondhouding van alle betrokkenen bij de ondersteuning van leerlingen. We willen constant nagaan of we de goede dingen doen, of we deze dingen goed doen en of we resultaten hebben geboekt.

Juist omdat we een netwerk zijn van scholen, willen we deze resultaten delen met anderen en gebruikmaken van elkaars ervaringen.

Continu cyclisch proces

We evalueren ons beleid in een continu cyclisch proces. Natuurlijk kijken we daarbij vooral naar de onderdelen die samenhangen met onze taakstelling. Dit zijn:

- de toewijzing van de extra ondersteuning die leerlingen nodig hebben;
- de plaatsing van deze leerlingen;
- de verantwoording van de inzet van de middelen en de behaalde resultaten.

Voor het aanvragen van extra ondersteuning voor leerlingen maken we gebruik van [Kindkans](#). Dit webbased systeem ondersteunt de scholen bij het aanvragen van arrangementen en toelaatbaarheidsverklaringen. Het creëert een overzicht van de aanvragen bij het SWV. De scholen

plaatsen de aanvraag in Kindkans, inclusief de benodigde documenten. Het systeem houdt hen op de hoogte van de status van de aanvraag. Daarnaast kan het SWV door het overzicht dat wordt bijgehouden middels een intern monitorsysteem informatie verkrijgen betreffende de kwantitatieve gegevens: aantal aanvragen, toekenningen en de daarmee samenhangende bekostiging, afwijzingen en het resultaat (vervolg) van de ingezette ondersteuning.

De kwalitatieve resultaten worden gevolgd door de inzet van een medewerker praktijk vanuit het SWV. Deze is betrokken bij het proces van de ondersteuning die wij bieden. Door het proces tijdig te volgen, willen we ervoor zorgen dat iedere leerling met een ondersteuningsbehoefte op de juiste plek zit.

Een aantal activiteiten voeren we samen met gemeenten en ketenpartners uit. Bij deze activiteiten zijn twee dingen belangrijk: transparantie en risicobeheersing. Beide passen bij het kwaliteitssysteem voor het werken in de keten en bij onze gezamenlijke opdracht.

De leerlingstromen binnen ons SWV houden we duidelijk in beeld. We monitoren de in-, door- en uitstroom van de leerlingen. In het bijzonder van de leerlingen die een ondersteuningsvraag hebben en thuiszitters. Wij rapporteren daarover en maken daarbij gebruik van gegevens vanuit de scholen, de leerplicht, Dashboard (VO-raad) en het ministerie (DUO). Deze cijfers laten de effectiviteit van het SWV zien.

Ons SWV staat voor een continue verbetering van de kwaliteit. We zijn gestart met collegiale visitaties om zicht en grip te krijgen en te houden op de juiste plek voor de leerling met een ondersteuningsbehoefte in relatie tot de beschikbare financiële middelen. Afgevaardigden van verschillende vo-scholen binnen het SWV bezoeken elkaar. Zo leren we samen van en met elkaar, verantwoorden we ons naar elkaar toe en zien we hoe het passend onderwijs binnen het gehele SWV wordt vormgegeven en welke ontwikkelingen wenselijk zijn.

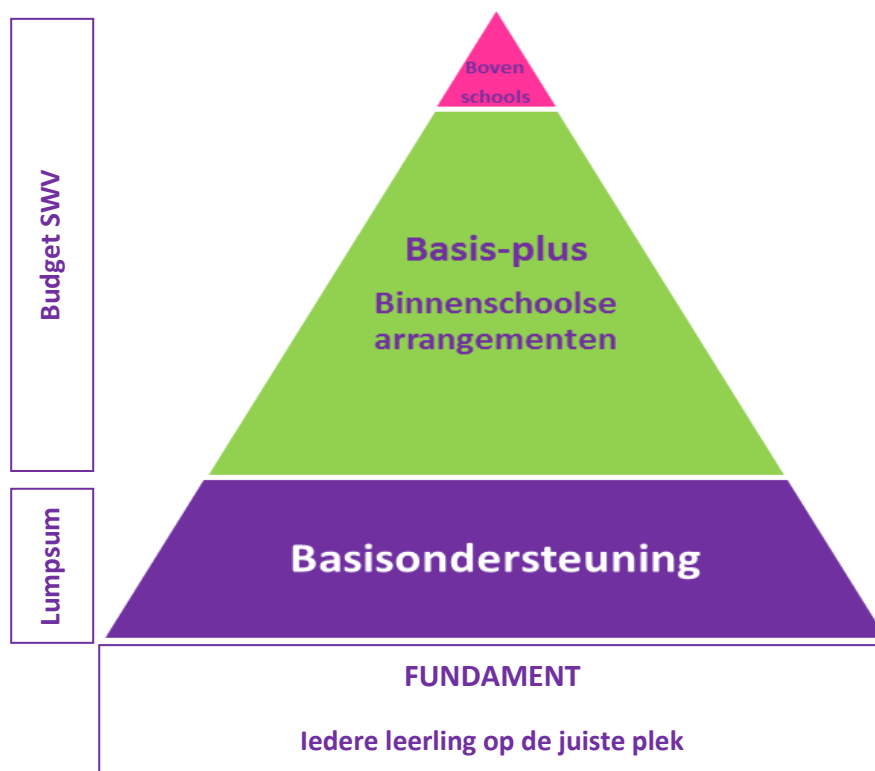
Door zicht te hebben op de leerlingstromen en op de daadwerkelijke effecten van de inspanningen van de scholen en van het SWV, weten we of ons ondersteuningsaanbod dekkend is en op welke gebieden we passend onderwijs nog verder kunnen implementeren. We leggen hierover verantwoording af in ons jaarverslag. We verspreiden het jaarverslag onder onze (interne en externe) partners en publiceren het op onze website.

Hoofdstuk 8 Financiën

In dit hoofdstuk schetsen we het financiële perspectief van het Samenwerkingsverband VO Gelderse Vallei. We beschrijven de uitgangspunten van ons financiële beleid, waarop we onze (meerjaren)begroting hebben gebaseerd.

Richtinggevend voor ons financiële beleid zijn:

- de algehele bekostiging van het samenwerkingsverband door het rijk;
- de wet- en regelgeving van het rijk waar we ons aan moeten houden;
- de deelnamecijfers aan het voortgezet speciaal onderwijs, de ondersteuningsbekostiging en de consequenties van de verevening (periode van verevening 2015-2020);
- onze keuze voor de inrichting van de ondersteuningsstructuur, zoals weergegeven in onderstaand schema:

Uitgebreide schematische weergave van ons ondersteuningsmodel

8.1 Uitgangspunten

Financieel beleid

We hanteren de volgende uitgangspunten voor ons financiële beleid:

1. De basisondersteuning wordt bekostigd uit de lumpsum van de scholen.
2. In het verdeelmodel dat wij hanteren, wordt het grootste deel van de ondersteuningsbekostiging van het SWV ingezet op de scholen. Daarmee geven de scholen hun extra ondersteuning vorm.
3. De verdeelsleutel om de middelen voor de basisondersteuning-plus over de vo-scholen te verdelen is gebaseerd op gewogen leerlingaantallen. Hierbij wordt uitgegaan van de weging pro / vmbo-basis / vmbo-kader : vmbo gemengd / vmbo theoretisch : havo / vwo = 5 : 3 : 1.
4. Van de middelen die beschikbaar zijn voor de populatiebekostiging wordt 5 procent verdeeld over de mhv-scholen binnen het SWV op basis van het aantal leerlingen met een eenduidig advies in

leerjaar 1 vmbo theoretische leerweg. Het resterende budget (95 procent) wordt verdeeld over de vmbo-scholen volgens de verdeelsleutel vmbo-basis : vmbo kader : vmbo gemengd/theoretisch = 52 : 40 : 8 procent.

5. Bovenschoolse arrangementen worden (mede) bekostigd uit het ondersteuningsbudget van het SWV.
6. Bij tijdelijke plaatsing op een collega vo-school of bij het vso geldt het principe *geld volgt leerling* (80 procent van de basisbekostiging).
7. Dreigt overschrijding van middelen die aan het SWV zijn toegekend voor zware ondersteuning, dan informeert de directeur van het SWV tijdig het bestuur en doet zij voorstellen voor beleidsmaatregelen.
8. Overschrijdt de ondersteuningsbekostiging vso het normbudget van de zware ondersteuning, dan wordt dit verrekend met de lumpsum van de scholen binnen het SWV.
9. We maken afspraken met het vso over de inzet van begeleiders passend onderwijs volgens een tweejarig doorlooptcontract.

Opstellen begroting

We hebben de volgende uitgangspunten gehanteerd bij het opstellen van de begroting:

1. Een boekjaar is een kalenderjaar. Bij het opstellen van jaarbegrotingen en jaarrekeningen gaan we uit van kalenderjaren.
2. Het bestaande beleid is het vertrekpunt voor de begroting. Dit houdt in dat:
 - a. de middelen van het SWV zoveel mogelijk naar de scholen gaan op basis van het inhoudelijk beleid van het SWV. Dit beleid is vastgelegd in het ondersteuningsplan;
 - b. we kritisch kijken naar de overheadkosten van het SWV in relatie tot de taak die uitgevoerd moet worden;
 - c. we leerlingen zoveel mogelijk in het regulier voortgezet onderwijs opvangen en hen zo min en zo kort mogelijk in bovenschoolse arrangementen plaatsen.
3. Bij de meerjarenbegroting gaan we uit van krimp van het aantal leerlingen dat in de regio Ede, Wageningen en Rhenen de komende jaren voortgezet onderwijs volgt (inclusief het vertrek van het Rembrandt College per 1 augustus 2018 uit dit SWV).
4. Bij de meerjarenbegroting gaan we ervan uit dat de deelname aan het vso de komende jaren stapsgewijs daalt. Uiteindelijk is de vso-deelname in 2020-2021 gelijk aan het landelijke gemiddelde.
5. Ten tijde van het opstellen van de meerjarenbegroting was er nog geen uitsluitel van het ministerie van OCW inzake het bezwaarschrift dat is ingediend betreffende de toerekening van residentiële leerlingen (Hoenderloo) aan ons samenwerkingsverband. In de meerjarenbegroting gaan we ervan uit dat het bezwaarschrift in ons voordeel uitpakt en dat per 1 oktober 2016 de Hoenderlooleerlingen niet meer worden toegerekend aan het SWV.
6. Het SWV werkt met sluitende begrotingen. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:
 - a. Er is geen tekort.
 - b. We zorgen voor voldoende reserve en weerstandvermogen. Zo kunnen we financiële risico's het hoofd bieden.
 - c. Opgebouwde reserves kunnen we inzetten binnen de beleidskader van het SWV.

Als tweede teldatum vso (groebekostiging) wordt 1 februari genomen (wettelijk verplicht). Wanneer sprake is van groei dragen we middelen voor ondersteuningsbekostiging over. De hoogte van de middelen berekenen we op basis van het aantal leerlingen en de toegekende categorie (ondersteuningszwaarte). De bedragen worden uitbetaald in het schooljaar, volgend op de teldatum van 1 februari. De bedragen worden gebaseerd op de informatie die aan het begin van het schooljaar bekend is.

8.2 Inkomsten

Onder de Wet passend onderwijs zijn er vier hoofdbronnen van inkomsten voor het SWV:

- een bedrag per leerling voor het inzetten van lichte ondersteuning per leerling, gebaseerd op teldatum 1 oktober en uitgekeerd per kalenderjaar;
- een bedrag per leerling voor het inzetten van zware ondersteuning per leerling. Het (personele) budget wordt uitgekeerd per schooljaar. De vso-scholen ontvangen de ondersteuningsbekostiging rechtstreeks uit het budget zware ondersteuning via de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO);
- een bedrag voor leerlingen met leerachterstanden (lwoo) en leerlingen die het praktijkonderwijs volgen. Dit budget wordt verminderd met de ondersteuningsbekostiging van het werkelijk aantal aanwezige lwoo- en pro-leerlingen op teldatum 1 oktober. Het restant is beschikbaar als populatiebekostiging;
- een vereveningsbudget (afbouwend). Het SWV heeft te maken met een negatieve verevening van in totaal € 324.000,- die geleidelijk wordt ingevoerd. Dit vereveningsbudget wordt stapsgewijs afgebouwd tot nul in 2020 volgens het landelijk rekenmodel (100 - 95 - 80 - 60 - 30 procent).

8.3 Uitgaven

De volgende drie hoofdbronnen van uitgaven gelden voor het SWV:

- de afdracht vso. Dit is de afdracht van de ondersteuningsbekostiging voor het vso. DUO verrekent dit bedrag met het budget voor zware ondersteuning;
- de afdracht lwoo en pro. Dit is de afdracht aan de vo-scholen voor de ondersteuningsbekostiging voor de lwoo- en pro-leerlingen. DUO verrekent dit bedrag direct met het beschikbare budget lwoo/pro. Het resterende lwoo-budget is beschikbaar voor populatiebekostiging. Het resterende pro-bedrag wordt toegevoegd aan het budget van het SWV;
- de tussentijdse groei vso. Het SWV heeft de wettelijke verplichting om voor de tussentijdse groei op 1 februari de ondersteuningsbekostiging (personeel en materieel) over te dragen. De basisbekostiging wordt niet overgedragen.

Na aftrek van deze lasten blijft het budget over dat wordt ingezet voor de uitvoering van het ondersteuningsplan. Dit is uitgewerkt in de [begroting](#) (bijlage 2).

8.4 Risicobeheersing

Het grootste risico voor het SWV is de toerekening van de Hoenderloo-leerlingen. Wanneer het bezwaarschrift niet wordt toegekend, levert dit grote financiële problemen op voor het SWV. Voor 2017 gaat het om een risico van € 293.000 dat de komende jaren op basis van de huidige cijfers kan oplopen tot € 650.000.

Aan de lastenkant zijn de volgende risico's te onderscheiden:

- Wanneer de middelen die de scholen krijgen om hun binnenschoolse ondersteuning uit te voeren (basisondersteuning-plus) niet toereikend blijken, kan er een toenemend beroep van de scholen ontstaan op bovenschoolse arrangementen met overschrijding van dit budget tot gevolg. Dit risico wordt in eerste instantie ondervangen door monitoring van deze arrangementen, maar kan toch leiden tot overschrijding.
- Er ontstaat onderuitputting, omdat de voorgenomen plannen later of niet worden gerealiseerd.

De genoemde risico's zijn deels opgenomen in de opgebouwde financiële buffer. Aanvullend hierop wordt in de begroting uitgegaan van een post onvoorzien en risicoafdekking.

Meerjarenbegroting

Het risico in de meerjarenbegroting is vooral gelegen in de prognose van het aandeel vso-leerlingen. In de prognose van de leerlingaantallen is rekening gehouden met een afname van het vso door autonome krimp en een geplande afname. In de praktijk zal moeten blijken of dit ook daadwerkelijk haalbaar is.

Een toename van het aantal pro-leerlingen is een soortgelijk risico. De afdracht van de pro-middelen komt ten laste van het ondersteuningsbudget. Dit risico lijkt beperkt, omdat de fluctuaties in het praktijkonderwijs niet al te groot zijn en het SWV nauw betrokken is bij de toewijzing en plaatsing van deze leerlingen.

Bijlagen

1. Begrippenlijst passend onderwijs
2. Meerjarenbegroting

Begrippenlijst Passend Onderwijs

Passend onderwijs

Passend onderwijs is de manier waarop vanaf 1 augustus 2014 onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben wordt georganiseerd. Het gaat om zowel lichte als zware ondersteuning. Bijvoorbeeld extra begeleiding op school, aangepast lesmateriaal, hulpmiddelen of onderwijs op een speciale school. Passend onderwijs is dus geen schooltype; kinderen zitten niet 'op' passend onderwijs.

Scholen werken met elkaar samen in samenwerkingsverbanden. De scholen in het samenwerkingsverband maken onderling afspraken over hoe ze ervoor zorgen dat alle leerlingen onderwijs krijgen dat bij hen past.

Ambulante begeleiding (AB)/begeleiding passend onderwijs (BPO)

Hulp van leerkrachten uit het speciaal (basis)onderwijs voor kinderen met een beperking, die naar een gewone school gaan. De manier waarop ambulante begeleiding bij de invoering van passend onderwijs wordt georganiseerd en beschikbaar is zal per regio verschillen.

Basisondersteuning

Dit is de door het samenwerkingsverband afgesproken onderwijszorg die een school aan alle leerlingen moet kunnen bieden. De basisondersteuning wordt vastgelegd in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. De basisondersteuning is niet landelijk vastgesteld; samenwerkingsverbanden bepalen zelf het niveau van basisondersteuning die de scholen binnen het samenwerkingsverband bieden. De basisondersteuning kan dus verschillen per regio. De kwaliteit van de basisondersteuning moet voldoen aan door de onderwijsinspectie vastgestelde normen.

Clusteronderwijs

De scholen voor speciaal onderwijs zijn verdeeld in vier clusters.

- Cluster 1: scholen voor visueel gehandicapte kinderen en visueel gehandicapte kinderen met een meervoudige beperking.
- Cluster 2: scholen voor dove en slechthorende kinderen en kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden, mogelijk in combinatie met een andere handicap.
- Cluster 3: scholen voor leerlingen met verstandelijke (ZML) en/of lichamelijke beperkingen (Mytyl/Tylyt) en aan leerlingen die langdurig ziek zijn (LZ).
- Cluster 4: scholen voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen, langdurig zieke kinderen zonder een lichamelijke handicap en onderwijs aan kinderen in scholen die verbonden zijn aan pedagogische instituten.

Bij de invoering van passend onderwijs blijft het speciaal onderwijs bestaan, maar de term 'cluster' zal niet meer officieel worden gehanteerd en ook de Regionale Expertisecentra verdwijnen.

Cluster 1 en 2 blijven het onderwijs in een landelijk systeem organiseren. Zij doen dus niet mee met de regionale indeling van samenwerkende scholen in passend onderwijs

Dekkend netwerk

De wetgever gaat ervan uit dat de kracht van de samenwerking tussen de scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs wordt versterkt en dat er zorg gedragen wordt voor een dekkend netwerk zodat alle leerlingen passend onderwijs kunnen ontvangen. Beseft wordt dat het onderwijs deze doelstellingen niet zelf kan waar maken. Samenwerking met gemeenten en instellingen voor jeugdhulp zijn daarbij van essentieel belang. Om de afstemming tussen het onderwijs, de gemeente(n) en de jeugdhulp te verbeteren is een verplichting op overeenstemming gericht overleg met de gemeente(n) in de wet opgenomen.

Geschillencommissie passend onderwijs

De tijdelijke geschillencommissie passend onderwijs gaat van start op 1 augustus 2014 en wordt ondergebracht bij de Stichting Onderwijsgeschillen. Deze landelijke geschillencommissie voor het primair onderwijs (po), voortgezet onderwijs (vo) en (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so) oordeelt in geschillen tussen ouders en het schoolbestuur over:

- (de weigering van) toelating van leerlingen die extra ondersteuning behoeven;

- de verwijdering van leerlingen;
- het ontwikkelingsperspectief.

Jeugdzorg

Jeugdzorg is een vorm van hulpverlening voor jongeren en hun ouders. Wat voor soort hulp een kind of ouders nodig hebben, hangt af van de situatie. Zo zijn er verschillende vormen van jeugdzorg, zoals hulp bij de opvoeding, dagbehandeling en geestelijke gezondheidszorg. Vanaf 2015 is de jeugdzorg de volledige verantwoordelijkheid van gemeenten. Het is belangrijk dat er afstemming plaatsvindt tussen de gemeente, scholen en samenwerkingsverbanden over de samenhang tussen jeugdzorg en passend onderwijs.

Leerlingen

Door het belang te benadrukken van een ononderbroken ontwikkelingsproces heeft passend onderwijs een betekenis voor alle leerlingen van een school. Ten aanzien van leerlingen die extra ondersteuning behoeven wordt een verbijzondering gemaakt. Ook is het van belang dat in de doelstelling de overheid de samenhang tussen voorzieningen onderstreept en dat zij spreekt over voorzieningen zowel binnen als tussen de scholen.

Leraar

Voor de invoering van passend onderwijs wordt een sterk beroep gedaan op de school en de leraar. Het doel is en blijft dat dankzij passend onderwijs het aantal jongeren met ondersteuningsvragen meer en meer in het regulier onderwijs opgevangen worden. Voor de school en de leraar betekent dat dat er een groter beroep gedaan wordt op didactische en pedagogische kwaliteiten als omgaan met verschillen, gedifferentieerd werken en klassenmanagement. Door het samenwerkingsverband kan het initiatief genomen worden om een scholingsplan passend onderwijs te ontwikkelen. Het eigen schoolbestuur blijft verantwoordelijk voor echter verantwoordelijk voor de professionalisering van haar eigen personeel.

Lichte en zware ondersteuning

Samenwerkingsverbanden zijn verantwoordelijk voor de lichte en de zware ondersteuning op school en hier krijgen ze ook middelen voor. Lichte ondersteuning is bijvoorbeeld onderwijs op een speciale basisschool, of een reboundvoorziening in het voortgezet onderwijs. Zware ondersteuning is onderwijs op een speciale school of ondersteuning zoals voorheen werd geregeld met een rugzakje.

Leerwegondersteunend Onderwijs (LWOO)

Leerweg ondersteunend onderwijs. Bedoeld voor leerlingen die extra hulp nodig hebben bij het behalen van een vmbo-diploma. LWOO is sinds 2016 onderdeel geworden van de systematiek van passend onderwijs en onder de verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband komen te vallen.

Ondersteuningsplan

Binnen het samenwerkingsverband maken de besturen met elkaar afspraken over de manier waarop alle leerlingen in het samenwerkingsverband zo goed mogelijk de passende ondersteuning kunnen krijgen die zij nodig hebben. Deze afspraken worden vastgelegd in het ondersteuningsplan.

In het ondersteuningsplan staat onder andere:

- het niveau van basisondersteuning (ondersteuning die alle scholen moeten bieden) beschreven;
- de criteria en procedure voor verwijzing naar het speciaal onderwijs;
- het verdelen van het budget voor extra ondersteuning;
- de beoogde kwantitatieve en kwalitatieve resultaten;
- de informatieverstrekking aan ouders over de ondersteuningsvoorzieningen en mogelijkheden voor onafhankelijke ondersteuning.

Het ondersteuningsplan geldt maximaal voor vier jaar en wordt ter instemming voorgelegd aan de ondersteuningsplanraad (OPR). Ook wordt het ondersteuningsplan besproken met alle gemeenten in de regio in een op overeenstemming gericht overleg. Voor 1 mei voorafgaand aan het eerste schooljaar waarop het ondersteuningsplan betrekking heeft, moet dit plan aan de inspectie worden toegestuurd.

Ondersteuningsplanraad (OPR)

De samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn verplicht een ondersteuningsplanraad in te stellen. Dit is de medezeggenschapsraad (MR) van het samenwerkingsverband. De ondersteuningsplanraad bestaat voor de helft uit personeel en voor de helft uit ouders (en leerlingen). De leden van de ondersteuningsplanraad worden

afgevaardigd door de leden van de MR-en van de scholen in het samenwerkingsverband. De OPR heeft instemmingsbevoegdheid ten aanzien van het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Dit betekent dat de OPR moet instemmen met het plan of nieuwe versie / wijziging, voordat het kan worden vastgesteld en uitgevoerd.

Onderwijsconsulenten

Onderwijsconsulenten ondersteunen ouders en scholen wanneer er een conflict ontstaat over de toelating of de ondersteuning aan leerlingen. Onderwijsconsulenten geven in die situatie advies en hebben een bemiddelende rol. Hun kosteloze ondersteuning is beschikbaar voor leerlingen met een clusterindicatie en leerlingen die langdurig thuiszitten.

Ontwikkelingsperspectief (OPP)

In het ontwikkelingsperspectief beschrijft de school de doelen die een leerling zal kunnen halen. Het bevat in elk geval de te verwachten uitstroombestemming en de onderbouwing daarvan met een beschrijving van de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijsproces. In het regulier onderwijs worden ook de afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma en de te bieden begeleiding en ondersteuning beschreven.

Het OPP biedt handvatten waarmee de leraar het onderwijs kan afstemmen op de behoefte van het kind. De school stelt een ontwikkelingsperspectief op voor leerlingen die extra ondersteuning op school nodig hebben in het reguliere onderwijs die niet in het basisondersteuningsaanbod zit en voor alle leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs, speciaal basisonderwijs en praktijkonderwijs. De school heeft hierover overleg met de ouders en evalueert jaarlijks met hen. Dit overleg is erop gericht dat ouders en school het samen eens zijn over het ontwikkelingsperspectief en de bijstelling daarvan. De school is verplicht om de voortgang van de leerling jaarlijks te registreren, zodat ouders goed kunnen zien of hun kind zich volgens de verwachte lijn ontwikkelt.

In het nieuwe onderwijsstelsel van passend onderwijs vervangt het ontwikkelingsperspectief het handelingsplan. De Inspectie van het Onderwijs ziet toe op de kwaliteit van het onderwijs, en daarmee ook op het ontwikkelingsperspectief.

Opting-in regeling besturen

De schoolbesturen van de scholen voor speciaal onderwijs waar leerlingen staan ingeschreven die wonen in het werkgebied van het samenwerkingsverband kunnen via de zogenaamde opting-in regeling deel gaan uitmaken van de nieuwe stichting.

Op overeenstemming gericht overleg gemeenten

Het bestuur van het samenwerkingsverband overlegt met alle gemeenten in het samenwerkingsverband over het ondersteuningsplan. Dit op overeenstemming gericht overleg heeft betrekking op de inhoud van het ondersteuningsplan, de ondersteuning aan leerlingen en de aansluiting op de jeugdzorg.

Op overeenstemming gericht overleg ouders

Bij het opstellen en jaarlijks evalueren van het ontwikkelingsperspectief voor een leerling is de school verplicht hierover overleg te voeren met de ouders. Dit overleg is 'op overeenstemming gericht'. Het is dus de bedoeling dat ouders en het school het samen eens zijn over het ontwikkelingsperspectief.

Ouders

In het verlengde van de wet passend onderwijs geldt ook dat de scholen de zorgplicht moeten gaan invoeren. Met de invoering van die plicht wordt de positie van ouders een andere dan voorheen. De scholen krijgen de verplichting voor het vinden van een passende plaats in het onderwijs. Als de school zelf geen passend onderwijs kan bieden, heeft de school de verantwoordelijkheid om een zo goed mogelijke plek op een andere school aan te bieden. Ouders hoeven op deze manier niet zelf alle scholen af om een plek voor hun kind te vinden.

Hieronder worden de onderwerpen en de artikelen uit de wet passend onderwijs aangegeven die voor ouders van belang zijn:

- in het ondersteuningsplan moet worden opgenomen hoe ouders geïnformeerd worden over de ondersteuningsmogelijkheden (artikel 17a, lid 8f);
- op overeenstemming gericht overleg voeren met ouders van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte en die in aanmerking komen van een ontwikkelingsperspectief en in aansluiting daarop een jaarlijkse evaluatie met ouders (artikel 26, lid 1);

- aanmelding en toelating van leerlingen en de positie van ouders (artikel 27, lid 2a en verder). In het bijzonder gaat het dan om de positie van ouders, wanneer de school niet in staat is de ondersteuningsvraag van de leerling te beantwoorden en er gezocht wordt naar een alternatieve school;
- tijdelijk geschillencommissie toelating en verwijdering bij geschil tussen ouders en bevoegd gezag (artikel 27c, lid 2);
- het samenwerkingsverband verstrekt van elk advies over de ondersteuningsbehoefte van een leerling als bedoeld in het veertiende lid, afschrift aan de ouders (artikel 17 a, lid 15);
- medezeggenschap van ouders m.b.t. het schoolondersteuningsprofiel en het ondersteuningsplan, waarbij de mr advies geeft bij het schoolondersteuningsprofiel en de OPR moet instemmen met het ondersteuningsplan.

Praktijkschool

Een praktijkschool is een school voor voortgezet onderwijs voor leerlingen voor wie het niet mogelijk is om een vmbo diploma te halen. Een kleine groep leerlingen kan na de praktijkschool wel doorstromen naar niveau 1 van het mbo. Praktijkonderwijs leidt leerlingen op voor wonen, werken, burgerschap en vrije tijd. Praktijkonderwijs zal onderdeel worden van de systematiek van passend onderwijs en onder de verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband komen te vallen.

Referentiekader

Het referentiekader geeft schoolbesturen en samenwerkingsverbanden handvatten om passend onderwijs in de dagelijkse praktijk te brengen, op school en binnen het samenwerkingsverband. Het referentiekader is een verzameling werkwijzen, instrumenten, modellen en afspraken. Het helpt schoolbesturen en samenwerkingsverbanden om toegankelijke en specialistische ondersteuning uit te werken voor leerlingen die dat nodig hebben. De PO-Raad, VO-raad, AOC Raad en de MBO Raad stelden dit referentiekader op als hulpmiddel bij de inhoudelijke invulling van passend onderwijs.

Het referentiekader bestaat uit een algemeen deel, waarin de sectororganisaties hun visie geven over hoe scholen passend onderwijs concreet kunnen vormgeven op school en in het samenwerkingsverband. Dit wordt samengevat in 10 referenties.

Het algemene deel wordt specifiek uitgewerkt voor de 3 sectoren die met passend onderwijs te maken krijgen: primair (speciaal) onderwijs, voortgezet (speciaal) onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs. De sectordelen bevatten een specifieke uitwerking voor die sector en concrete instrumenten voor de inrichting van passend onderwijs.

Samenwerkingsverband (SWV)

Scholen werken samen in regionaal ingedeelde en door de minister bepaalde samenwerkingsverbanden. Er zijn ongeveer 150 samenwerkingsverbanden, 75 voor het primair- en 76 voor het voortgezet onderwijs. Samenwerkingsverbanden zijn een privaatrechtelijk rechtspersoon zonder winstoogmerk (stichting, vereniging, coöperatie) en statutair vastgelegd. In het samenwerkingsverband maken de scholen onder meer afspraken over welke begeleiding in de reguliere scholen kan worden geboden, welke kinderen geplaatst kunnen worden in het (voortgezet) speciaal onderwijs en over de verdeling van de ondersteuningsmiddelen. Het samenwerkingsverband heeft de beschikking over de middelen voor de lichte en zware ondersteuning in het onderwijs. Per leerling ontvangt het samenwerkingsverband een landelijk vastgesteld budget. Samenwerkingsverbanden kunnen de middelen inzetten op een manier die aansluit bij de eigen situatie. Binnen het samenwerkingsverband spreken de scholen af welke leerlingen ze doorverwijzen naar het speciaal onderwijs. Voor deze leerlingen geeft het samenwerkingsverband een 'toelaatbaarheidsverklaring' af. Het samenwerkingsverband is ervoor verantwoordelijk dat alle leerlingen in de regio een passend onderwijsaanbod krijgen. Cluster 1 en 2 scholen vallen niet binnen een samenwerkingsverband maar worden (of zijn al) landelijk georganiseerde instellingen.

Schoolondersteuningsprofiel

Iedere school stelt een schoolondersteuningsprofiel op. In dit profiel beschrijft de school welke ondersteuning de school kan bieden en hoe deze ondersteuning is georganiseerd. De school moet minimaal de basisondersteuning die in het samenwerkingsverband is afgesproken realiseren. Daarnaast kan de school extra ondersteuning aanbieden. De medezeggenschapsraad van de school heeft adviesrecht op het vaststellen van het ondersteuningsprofiel. Alle schoolondersteuningsprofielen van de scholen in het samenwerkingsverband samen zorgen voor een dekkend aanbod, zodat alle leerlingen passend onderwijs kunnen krijgen.

Het schoolondersteuningsprofiel maakt duidelijk of en waarin de school zich specialiseert (de extra ondersteuning). Mogelijk dat het schoolondersteuningsprofiel ook (deels) bepalend kan zijn voor het budget dat de school krijgt van het samenwerkingsverband. Daarnaast speelt het schoolondersteuningsprofiel een rol in het toelatingsbeleid van de school.

Speciaal onderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs (SO en VSO)

Onderwijs aan kinderen die op school meer hulp nodig hebben dan het reguliere onderwijs ze kan geven. De landelijke criteria voor indicatiestelling zijn bij de inwerkingtreding van passend onderwijs te komen vervallen. Voor plaatsing in het so en vso heeft een leerling een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. De Samenwerkingsverbanden zijn verantwoordelijk voor de afgifte van toelaatbaarheidsverklaringen.

Uitstroomprofiel/Uitstroomperspectief (UPP)

In het uitstroomperspectief geeft de school aan wat de verwachting is dat een leerling aan het eind van het onderwijs op die school zal halen. Dat kan een bepaald niveau van vervolgonderwijs zijn, een perspectief richting de arbeidsmarkt of dagbesteding. Het uitstroomperspectief wordt opgesteld voor leerlingen van wie verwacht wordt dat ze niet de reguliere einddoelen van voortgezet onderwijs zullen halen.

Verevening

In de wet is bepaald dat de omvang van het budget voor het samenwerkingsverband wordt bepaald op basis van het aantal leerlingen van het samenwerkingsverband. Naar rato krijgt ieder samenwerkingsverband dus evenveel ondersteuningsbekostiging. Dit wordt de verevening genoemd. Op dit moment verschilt het aantal indicaties voor zware ondersteuning (indicaties voor speciaal onderwijs en het rugzakje) sterk per samenwerkingsverband. Daarom is er een overgangsregeling. Daarmee wordt het samenwerkingsverband gecompenseerd voor het verschil tussen de niet verevende, en de verevende situatie. Dit verschil wordt eenmalig bepaald op basis van 1-10-2011. In 2015-2016 wordt dit verschilbedrag voor 100% toegevoegd/afgetrokken van het normatief budget van het samenwerkingsverband. In de jaren die volgen is dit percentage respectievelijk 90%, 75%, 60% en 30%.

Wet Kwaliteit (V)SO

Deze wet heeft als doel tot het bevorderen van de kwaliteitsontwikkeling van speciaal en voortgezet speciaal onderwijs. Hiervoor wordt onder meer de Wet op de expertisecentra gewijzigd. De wijzigingen hebben betrekking op het vergroten van de opbrengstgerichtheid van dit onderwijs in het algemeen en het inrichten van drie op de uitstroombestemming van verschillende groepen leerlingen afgestemde uitstroomprofielen in het voortgezet speciaal onderwijs in het bijzonder. Dit met als doel de kansen van leerlingen op maatschappelijke participatie te vergroten door hen gedegen voor te bereiden op doorstroming naar het regulier vervolgonderwijs, een duurzame plaats op de arbeidsmarkt, of vormen van dagbesteding. De wet is vanaf 1 augustus 2013 van kracht.

Zorgplicht

De plicht van het schoolbestuur om te zorgen voor een passend onderwijsaanbod voor alle leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften, die op de school worden aangemeld of al staan ingeschreven. Het passend onderwijsaanbod moet gerealiseerd worden binnen de eigen school of bij een van de andere scholen binnen het samenwerkingsverband.

Bijlage 2 Meerjarenbegroting

Resultaat	2017	2018	2019	2020	2021	2022
<i>lichte ondersteuning</i>	768.924	757.390	721.504	707.074	692.933	681.153
<i>LWOO</i>	3.307.742	3.258.126	3.103.752	3.041.677	2.980.843	2.930.169
<i>PRO</i>	1.356.174	1.335.832	1.272.538	1.247.087	1.222.146	1.201.369
<i>verevening lichte ondersteuning algemeen</i>						
<i>zware ondersteuning</i>	4.513.294	4.479.597	4.350.674	4.196.363	4.112.436	4.035.641
<i>verevening zware ondersteuning</i>	285.896	229.804	150.062	52.740		
<i>overige baten</i>	0	0	0	0	0	0
<i>geormerkte subsidies en bijdragen</i>	0	0	0	0	0	0
Totale baten	10.232.030	10.060.749	9.598.530	9.244.941	9.008.357	8.848.331
Lasten	2017	2018	2019	2020	2021	2022
<i>afdracht LWOO (via DUO)</i>	2.753.410	1.772.802	976.326	0	0	0
<i>afdracht PRO (via DUO)</i>	1.237.536	1.344.589	1.327.460	1.301.768	1.263.228	1.271.793
<i>afdracht VSO, teldatum, (via DUO)</i>	3.694.126	3.341.744	3.228.389	3.120.405	3.012.420	2.926.671
<i>(tussentijdse groei VSO), ondersteuningsbekostiging</i>	142.230	98.168	98.168	98.168	98.168	98.168
<i>(tussentijdse groei VSO), basisbekostiging</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Pr. 1 Management en organisatie</i>	185.000	183.000	183.000	183.000	183.000	183.000
<i>Pr. 2 Ondersteuningstoewijzing</i>	86.500	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000
<i>Pr. 3 Binnenschoolse ondersteuning</i>	520.833	506.000	506.000	506.000	506.000	506.000
<i>Pr. 4 Bovenschoolse ondersteuning</i>	408.833	363.500	363.500	363.500	363.500	363.500
<i>Pr. 5 LWOO opting out</i>	554.332	1.485.324	2.127.426	3.041.677	3.006.190	2.980.843
<i>Pr. 6 Begeleiders Passend Onderwijs</i>	363.000	363.000	363.000	363.000	363.000	363.000
<i>Pr. 7 Nader te bestemmen</i>	250.000	500.000	350.000	150.000	100.000	75.000
<i>totaal programma's</i>	2.368.499	3.475.824	3.967.926	4.682.177	4.596.690	4.546.343
Totale lasten	10.195.800	10.033.126	9.598.269	9.202.517	8.970.507	8.842.975
Resultaat	36.230	27.623	261	42.424	37.850	5.357

